

Nabespreking en evaluatie

Kijk aan het eind van de dag samen even terug. Wat ging makkelijk of juist moeilijk, goed of niet goed? Heeft de student zelf initiatief genomen? Reflecteren op het eigen handelen is een van de belangrijkste onderdelen van het leerproces. Wat vond de student van de begeleiding? Denk bij de beoordeling aan de regels voor feedback:

- Wacht niet te lang met het geven van feedback.
- Zoek een juist moment en een geschikte, rustige plaats.
- Bedenk dat het geven van positieve feedback ook erg stimulerend kan zijn, dus beperk je niet tot het geven van uitsluitend negatieve feedback.
- Geef feedback op het gedrag van iemand en niet op de persoon.

Beoordeling

Bij de beoordeling van studenten gaat het om het bewaken van het leerproces en de beoordeling van het eindniveau van de student. Zo is er de proeve van bekwaamheid waarmee wordt beoordeeld of de student voldoet aan de vastgestelde competenties. Dit gebeurt aan de hand van een beoordelingsformulier.

15.3 Reflecteren

Als verzorgende heb je een veelzijdige en verantwoordelijke baan, die veel van je vraagt. Het is in die functie van belang dat je je eigen functioneren kunt bekijken en zo nodig besprekbaar maakt. En dat je niet bang bent je manier van werken kritisch te beoordelen. Dit wordt ook wel *reflecteren* op je beroepsmatige handelen genoemd. Reflectie op het eigen beroepsmatige handelen betekent op een systematische wijze kritisch kijken naar je eigen houding en handelen met de bedoeling daar iets van te leren. Dus doelgericht en nauwkeurig kijken naar hoe je gehandeld hebt in een bepaalde situatie en wat je bijvoorbeeld moeijlijk vond in het contact met de zorgvrager. Regelmatig reflecteren is noodzaak

kelijk omdat je daardoor inzicht krijgt in je eigen gedrag. Dat kan ook nodig zijn als je last krijgt van werksstress of opgebrand raakt. Reflecteren kun je alleen doen door goed na te denken over je eigen manier van werken. Het gaat daarbij om het ontwikkelen van je persoonlijke kwaliteiten. Soms weet je uit jezelf dat je iets niet goed hebt aangepakt, bijvoorbeeld:

- 'Laatst reageerde ik weer zo kortaf.'
- 'Als iemand kritiek op me heeft, sla ik helemaal dicht.'

Een andere manier van reflecteren is dat je anderen vraagt te kijken hoe je iets aanpakt of samen met jou te bespreken hoe je dat hebt gedaan. Ook zullen anderen je uit zichzelf soms wijzen op de manier waarop je je werk hebt gedaan. Zorgvragers, collega's of familie zullen je ook gevraagd of ongevraagd laten weten wat ze vinden van je manier van doen. Beschouw het als iets positiefs als dat gebeurt. Je kunt ervan leren. Zie zo'n opmerking als een gratis tip om je werk te verbeteren.

Gedurende je opleiding speelt reflectie een belangrijke rol in je leerproces. Het is noodzakelijk dat je steeds weer nadenkt over je manier van werken of dat anderen je wijzen op wat je doet en hoe je dat doet.

Als je je manier van werken bewust wilt beoordelen, doe je dat systematisch, volgens een plan. Je bedenkt: welk gedrag je wilt beoordelen; waarom je dat gedrag wilt beoordelen; hoe je dat gaat aanpakken; welke conclusie je kunt trekken.

Als je samen met anderen reflecteert op het eigen beroepsmatige handelen, wordt dit ook wel *supervisie* of *interview* genoemd.

Supervisie

Supervisie wil zeggen, je eigen functioneren samen met iemand anders kritisch beoordelen. Die ander noemt je de supervisor. Die supervisor is vaak een collega met meer ervaring of meer deskundigheid.

Figuur 15.2 Supervisie

maar het kan ook iemand van buitenaf zijn. Supervisie moet gezien worden als ondersteuning met de bedoeling dat je er iets van leert. Dat doe je door het bespreken van je beroepsmatige functioneren.

Je vertelt wat je meemaakt, waarom je iets op een bepaalde manier hebt aangepakt, waar je tegenaan loopt of wat je moeijlijk vindt en hoe je dat eventueel anders had kunnen doen. Met andere woorden, je bespreekt je eigen werkwijze. De supervisor stelt vragen om duidelijk te krijgen hoe je iets hebt aangepakt. Door supervisiegesprekken word je je bewust van je gevoelens, gedachten en emoties in werksituaties, wat van belang is voor het ontwikkelen van je beroepshouding.

Intervisie

Bij intervisie bespreek je samen met een of meer collega's elkaars functioneren. De bedoeling van een intervisiebijeenkomst is dat je een herkenbare, uitgewerkte situatie vanuit verschillende invalshoeken bekijkt, ervaringen uitwisselt en elkaar advies geeft. Je

- doet dat om meer inzicht te krijgen in de situatie om op die manier de kwaliteit van je werk te verbeteren. Daarnaast kan het ook opjuchten als je merkt dat problemen waar jij zelf tegenaan loopt in de praktijk, ook bij anderen voorkomen. Je stelt elkaar vragen.
- Waarom handelde je op die manier?
 - Wat zou jij gedaan hebben?
 - Had dat ook anders gekund?
 - Wat was in deze situatie een goede oplossing geweest?
 - Hoe kun je het probleem een volgende keer voorkomen?

En je vertelt elkaar wat je mening is over de beschreven situatie en de handwijze die daarin naar voren komt. De intervisiegroep wordt in dit proces begeleid door een groepsleider. Dat kan een leidinggevende zijn of iemand die niet uit het team afkomstig is. Het spreekt vanzelf dat er bij intervisie een vertrouwensband moet zijn tussen jou en die collega's. Je